

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 20 korona.

Nyilttér soronként 1 korona.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Aratás végén.

Augusztus van, keserves háborús augusztus. Hideg szél szalad keresztül-kasul a felázott tarlón és akit arra visz az útja, borongós kedéllyel siet a sivár tájról, ahol most úgy meg tud fájni a — lelke.

Nincs ma szomorubb ut, mint a tarlón. Ugy képzelet az ember, hogy minden buzaszálnak éles csönkje szívét, agyát szurkálja, mintha minden kis szél egy-egy külön gondot, egy-egy kellemetlen gondolatot sugna a fülébe.

Igy van ez már ötödikszor. Ötödikszor járjuk borult arccal, nyugtalan lélekkel a tarlót, ahol a sárguló szalmafészket, a megfakult földet látjuk, ahol szemünkbe sem tűnik már a pompás színekben hivalkodó virág, a méhek millióinak leggazdagabb tárháza, a nyárutó fantasztikusan mintázott himes palástja.

Csak azt vesszük észre, ami bánt, gondokat halmoz agyunkba és aggodalmakat sűrűsít lelkünkbe.

Milyen más szemmel, szívvvel jártuk a tarlót ilyenkor, a béke boldogabb világában, mikor éppen azok a dolgok kerültek el figyelmünket, amelyek most tömegesen mérgezik meg érzelmi világunkat, mikor tervekkel fejünkben, szívünk mélyén pedig tele színesebbnél színesebb reménnyel, olyan kedvesen vonzó hely volt számunkra a tarló.

És az idén még az eddigieknél is szomorubb ez az ut, mintha valami pokoli kuruzslás folytán nem is buzát, áldott kenyérnek valót, hanem gondok és aggodalmak kazait gyűjtöttük volna össze erről a helyről.

Milyen kegyetlenül tud ez a hűvös szél figyelmeztetni, hogy a nyár vége felé jár, közeleg az ősz, az elmúlást, rideg pusztaságot jelentő tél jelenti, hogy jönni fognak, hozzák magukkal a nélkülözést, a szükségét és szegénységet.

Milyen helyes volna most az embertelen árdrágitókat, az önző uzsorásokat, a háboru harácsoló kufárjait megsétáltatni ezen a végtelen hosszú és sóhajokkal kövezett uton, az ide sivar tarlón, aztán elvonultatni előttük a szegényeket, az árvákat és özvegyeket még szomorubb és talán még hosszabb karavánját, mely karavánnak minden egyes tagja epedő tekintettel keres valakit, aki kenyeret adjon, mert nincs közülük senkinek még a mai napig kenyeré, talán ez a felvonulás meglágyítaná azoknak szívét, visszatérnének arról az utról, amelyen eddig haladtak, az embertelenség, a lelkiismeretlenség és önzés fekete máza lepattogna lelkükről és részvéttel, jóindulattal vennék körül mélyen sujtott embertársaikat, kiket eddig csak anyagnak tekintettek lelketlen céljaik elérésére.

Ilyen varázsló tulajdonságot ruház a tarlóra ma az, aki gondolkozva járja ezeket a tövises, durva és kedélygyilkoló üres térségeket.

De ide kellene jöjjön most az ország népének sorsát gondozó és intéző, egész kormány és végrehajtó hatalomnak minden intézője, hogy látna azt a sivar képet, melyet sem képzeletben nem tud magának megrajzolni, annál kevésbé tud még megközelíteni is a milliók által sóvárogva lesett valóságban.

Itt e kietlen térségen, ezek között a népek között, akik mindenike külön-külön a háboru áldozataiként áll ma, az ismeretlenségből várva az áldást, melyet kenyérnek csak a régi jó békés világban lehetett nevezni, mert ma áldás.

De az az ismeretlen még nem jön, az az ismeretlenség sűrű homályába burkolózik tovább is, mert akinek jönnie kellene, annak másra van, másra kell, hogy gondja legyen, arra a másra, melyet a nép képzelete úgy fog fel, mint a háboru egy otromba bálványát. Ennek a bálványnak hódol és áldoz most a hivatalos apparátus minden papja, mert ezt parancsolja a háboru Istene.

Siró szemmel, vibráló idegekkel féljük a háborunak ezt a pusztító istenségét, talán éppen azért nem tudunk meleg szívvvel, rokonszenvező vonzalommal közeledni a bálványa felé sem.

Ezért talán a tarlókat járva, készek volnánk belerohanni a kétségbeesés elöttünk elterülő fekete tengerébe, ha egyetlen megőrzött talizmánunk, a hit nem tartana vissza, ha az a tudat nem kötne a

Estenden.

Mint valami kősa betyár
Heverőben volna;
Meglapulva félsötétben
Nyújtózik a róna.

El odáig, hol az éggel
Össze látszik folyni . . .
Talán ott egy kis csillagot
Akarna lelopni.

De a csillag magasan van.
Mért vágyik odáig?
Selypi csárda pisa mécese
Közelebbnek látszik.

Selypi csárda pisa mécese . . .
A csaplárné — ébren.
A mennyénél szebb két csillag
Ragyogó szemében!

Hanák József.

A szomorufák.

Sokszor találunk a természetben ellentéteket. A fák főágai rendszeren többé-kevésbé függőlegesen felfelé nőnek. Ezt annyira megszoktuk, hogy a szomorufák lecsüngő ágaikkal, mert erősen eltérnek a megszokott irányoktól, élettani paradoxonnak látezanak.

Sok fának ismerjük már a szomorú alakját: nyír, fűz, bükk, kőris, jegenye, szil, stb. A szabad természetben, kertekben, faiskolákban egyaránt fellépnek, mint a rendszeren nőő anyafajok ugrásszerűen fellépő változatai, vagy úgy, hogy egy fa egyetlen ága, vagy sok ezer közül egy csemete mutatja ezt az eltérést. Molisch megfigyelte a bécsi Práterben, ahol 100 kőrisfa (fraxinus excelsior) volt egymás mellett, hogy az egyik példány, mely törzsének fél magasságában dusan elágazó mellékágot fejlesztett, ellentétben az összes többi ágakkal, csüngőhelyzetet vett fel, vagyis jellemző szomorú-alakot mutatott. Molisch erről az ágról sok galyat átvett más törzsekre és azok megeredre, mind szomorú alakot öltöttek.

Ha magról szaporítjuk a szomorufákat, akkor ez a tulajdonságuk nem mindig öröklődik át az utódokra. De egyes esetekben biztosan kimutatták ezt az öröklődést. Az is megtörtént, hogy egy szomorú nyírfáról vett ojtványok az edinburgi botanikus kertben az első 10—15 évben egyenesen nőttek, később pedig valószínűleg szomorufákká lettek. Ugyanott a kerti sö-

vényben egészen lecsépült, heverő hársfát találunk. A magjáról nevelt csemeték teljesen úgy növekedtek. Ezekkel szemben vannak más esetek, amikor a szomorualak nem öröklődött a magról nevelt növényeknél, pl. a bükk- és szilfánál, de egy és ugyanaz a faj nem vitelkedik mindig egyformán. Ezért Darwin is a szomorufák növekedésének öröklődését „kapriciózusnak (szeszélyesnek)” mondotta.

A szomorufákat nem magról nevelik, mert ágaik a földön fekszenek, emiatt a többi növények csakhamar tuhnövik őket. Ha azt akarjuk, hogy egy szomorufa minden sajátosságával érvényre jusson, nemesítéssel kell egy normális egyed magas törzsére ráoltanunk. De megállapíthatjuk, mondja Molisch, hogy a szomorú változat keletkezésének és a rendkívüli növekedés irányának okát nem ismerjük.

A lefelé irányuló növekedés okának főleg két körülményt említenek: a negatív heliotropizmust és az ágaknak a levelektől származó nagy megterhelését. Dutroihet a szomorú fűz ágai lecsöngésének okát a negatív heliotropizmusban vélte megtalálni, de már Vöchting kimutatta ennek a feltevésnek a helytelenségét. Hofmeisternek azonban azt a nézetét, hogy a levelek terhe okozza az ágak lecsöngését, Vöchting is támogatja, arra a következtetésre jutván, hogy a legtöbb esetben Hofmeister nézete az ágak lecsöngését előidéző okot illetőleg helyes. Ezt kimutatták a fagus sylvatica, corylus avellana, sophora japonica, fraxinus excelsior, salix babylonica, salix purpurea és több más

magyar tarlóhoz, hogy mint eddig sem, ezután még úgy sem lép arra többé az ellenség, a mienk marad s eljön az idő, mikor boldog bizakodással ismét csak a virágot látjuk meg rajta.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, augusztus hó 5-ikétől, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Budapest, aug. 5.

(Hivatalos.) Nagyobb harci cselekmény sehol sem volt. A vezérkar főnöke.

Berlin, aug. 6.

Nyugati hadsintér. Ruprecht trónörökös hadserege. Az Yper és Montdidier közti harcvezetési tevékenység este élénkebb volt és az éjszaka folyamán is élénk maradt. Flandriában Alberttől északra és a Them mindkét oldalán visszautasítottuk az ellenség előretöréseit. Montdidiertől északra, az Ovre és a Dom patak nyugati partján levő századainkat az ellenség hatása nélkül a szakaszok mögé vontuk vissza. Montdidiertől északnyugatra kisebb vállalkozásban foglyokat ejtettünk.

A német trónörökös hadserege. A Vesale mellett a tűzvérségi tevékenység növekedett. Sikeres előtérri harcok Sondótól délre és Reims-től nyugatra voltak.

Albrecht württembergi herceg és Gallwitz tábornok hadserege. Moseltől nyugatra a közép- és felső Vogézekben visszautasítottunk ellenséges előretöréseket. Sungenun egy vállalkozás alkalmával foglyokat ejtettünk. Ludendorff.

Budapest, aug. 6.

Olasz harctér: Semmi ujság. A vezérkar főnöke.

növénynél is. Vöcching csak abban kételkedik, hogy a megterhelés egyedüli oka-e a szomorú alaknak, vagy pedig még más ok is hozzájárul ehhez.

Molisch szerint a levelek súlya az ágak lefelé irányuló növekedését előmozdítja, kivált ha a galyak hosszabbak, vagy vékonyabbak a rendesnél. Azonban a legfőbb oknak nem ezt tartja, mivel sok szomorufánál az ágak elég erőseknek látszanak arra, hogy a levelek terhét elbírják. A hajtások vagy mindjárt lefelé fordulnak, vagy eleinte kissé negatív geotropikusan felfelé nőnek és csak azután hajolnak lefelé. Arra lehetne gondolni, hogy a geotropismusban „irányváltozás” áll be, hogy az ágak egy ideig gyengén negatív geotropikusokká válnak, de erre nézve nincsenek megbízható adataink és mindaddig, míg biztosat nem tudunk, jobbnak tartom azt mondani, írja Molisch, hogy a lecsüngő növekedés igazi okát nem ismerjük. Molisch azt hiszi, hogy itt valami betegséggel van dolgunk és nem tartja a lehetetlenné, hogy ez a jelenség egykor csak a kóros tünetnek fog bizonyulni.

A szomorú alak a különböző szomorufa-féléknél nem egyformán fejlődik ki. Az egyiknek ágai lefelé nőnek és egész életükön át ebben az irányban növekednek (sophora, caragana). A másik ágai szintén lefelé nőnek ugyan, de némelyik közülök, főleg azok, amelyek az iv-

Berlin, július 6.

Nyugati harctér: Ruprecht bajor trónörökös hadserege. Élénk felderítő tevékenység. Nevezetesen az Ancres és az Avre szakaszokon, valamint Montdidiertől délre este több helyütt feléledő tűzvérségi harc. Württembergi csapatok tegnap reggel rohammal elfoglalták a Bray Corbiei országut mindkét oldalán levő első angol vonalakat és mintegy 100 foglyot ejtettek.

A német trónörökös hadserege. Az ellenség tegnap eredménytelen részleges előtörései után nagyobb erővel indult támadásra a Warte szakasz ellen. Braine mindkét oldalán, valamint Yancheritől északra a folyó északi partján levő kis területdarabokból, amelyeket az ellenség átmenetileg elfoglalt, az ellenséget ellentámadással ismét visszavertük. Nehány száz foglyot maradt a kezünkön. Egyébként az ellenség támadásai, még mielőtt az ellenség Veilat elérte volna, tűzvérségi és géppuska tűzünkben összeomlottak. Ludendorff.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Használjunk hadisegély-bélyegeket.

— Szász Zsombor országgyűlési képviselőnk, — multszámunkban közölt előleges hirdetésünkkel megegyezően — ma egy hete, folyó hó elsején, városunkba érkezett és azóta állandóan itt tartózkodik. Csupán egy-egy délután tett néhány kirándulást vidéki választóinak barátságos meglátogatására, a mely utjaiban a pártvezetőség edhoc kiválasztott tagjai kísérték. E hét folyamán és talán a jövő hét elején is még délelőttönként a polgármesteri irodán szívesen fogad eléje járulókat.

— A szilágyssomlyói származású hős halálát halt vitézek emlékoszlopának betetejésére művész hazánkfia Kaizler Károly által márványból faragott turul-szobor elkészült és ideiglenesen a városi színház egyik mellékhelyiségében várja a várkertben már hetek óta kész szobortalapzatra fülhelyeztetését, a mi is nemsokára meg fog történni. A szobor leleplezésre alkalmas készenléte azonban csak akkor

szerűen görbült ágak legmagasabb pontjain vannak, felfelé emelkednek, azok mellékágai ismét lecsüngenek és ez többszörösen is ismétlődhetik, úgy, hogy ágakból alkotott ernyők állanak egymás fölött (fraxinus excelsior vel pendula). Végül az ágak fokozatos felegyenesedése azáltal is bekövetkezik, hogy a főágak régebbi (három és többbős) részei negatív geotropikusan felegyenesednek. Ezen ágak fiatalabb részei azonban ismét mind lecsüngenek.

A szomorufa jó példáját adja a célszerűtlen változatnak, mert magukra hagyatva az ágak alacsony törzséről kinővén, a földön hevernének, mire a többi növények beárnyékolnák őket, tehát a létért való küzdelemben elpusztulnának.

A szomorufák ellentétjei azok a szintén ugrásszerű változások által keletkezett faalakok, melyeknek fő- és mellékágai rendkívül erősen, negatív geotropikusan felegyenesednek és ezáltal ciprus, vagy seprőalakot nyernek. A jegegyfa, a gulaalaku fehér akác, a gulaalaku szilfa és más fák tartoznak ide. Mindezeknél a változatoknál az oldalágak negatív geotropismus ismeretlen okból sokkal erősebben ki van fejlődve, mint a rendes törzsfajnál és így jönnek létre a seprű (ciprus)-formák.

Dr. Horváth Károly.

lesz teljes, ha — a háború multán — márványtáblákra vésetnek a már elhunyt és még addig elhunyanó hősök nevei a e gyászosan fénylő táblák a szobor talapzat négy oldalára a megfelelő vésetek közé beillesztetnek. Természetesen csak akkor lehet majd szó a szép szobornak leleplezési ünnepélyéről.

— Jegyzőválasztás Érszentkirályon. Július hó 31-ére volt kitűzve az Érszentkirály, Érkisfalu és Csög községekből alakított kör jegyzőjének megválasztása. A teljes számban megjelent képviselőtestületi tagok Aczél Aladár volt tasnádi aljegyzőt egyhangulag választották meg.

— Hősi halál. Both László helybeli hentes iparos, cs. és kir. 51. gyalogezredbeli gyalogos az olasz harctéren a mult héten hősi halált halt.

— Hadigondozó népiroda. Értesítettnek a hadigondozók, elesett hősök özvegyei, azok árváinak gondozói, hogy a kormánybiztos értesítése szerint a vármegye székhelyén Zilahon, (Kossuth-u 6.) Balogh Győző vezetésével a hadigondozó népiroda megalakult, a hadigondozásra utaltak az irodában adhatják elő kérelmeiket, panaszait, hol az elintézését fog nyerni.

— Művészesték a városi színházban. Nagyszabású, fényes műsoru művészestét rendez a szilágyssomlyói közönség által előnyösen ismert Baróti Jenő augusztus hó 17-én és 18-án este a városi színházban. Ez estéken fellép a közönség másik kedveltje, Fehérvári Anikó és egy nagytehetségű fiatal kabaréművész, Papp László, aki szép hangjával és kellemes előadásával egy csapásra megfogja hódítani a hallgatóságot. Az estély legnagyobb szenzációja azonban Várady Lajos, a nagyváradi Szigligeti színház művészeinek vendégjátéka lesz. Várady mióta elkerült tőlünk, még nem volt nálunk s így érthető az az óriási érdeklődés, amely fellépte iránt megnyilvánul. Várady nagyváradi fiatal írók, valamint Ady Endre, Gyóni Géza verseit szavalja, ezenfelül néhány műdalt is énekel. Az előadások műsorán csupa irodalmi értékű apró darabok, tréfák és kuplék szerepelnek. Ismerve azt a nagy népszerűséget, melylyel Baróti és közreműködő társai bírnak, biztosan zafolt ház fog játékaiban gyönyörködni.

— Szilvatermelőink figyelmébe. Vármegyebeli laptársaink kettejében, a szilágyssomlyói „Szilágyssági Ujság”-ban és a zilahi „Független Ujság”-ban a folyó évi szilvatermés szeszsző főzetésének kérdésében olyan felhivatalos jellegű közlemény látott a „Napi hírek” rovatában napvilágot, mely nagy mértékben alkalmas a szilvatermelők félrevezetésére, amennyiben azt a vélelmet teszi jogosulttá, hogy a termelő szabad tetszése szerint bárhol jogosult termését kifőztetni. A kormányhatósági vonatkozó rendelkezések pedig ezzel szemben homlokegyenest ellenkezően azt írják elő, hogy kiki csak a termelési területével konkurrens szeszszőzői körlet központjában levő központi szeszszőzdébe szolgáltathatja be termését kifőzés végett, sőt más körlet szeszszőzdéjének semmi esetre és semmi áron rendelkezésre nem bocsáthatja. A szilágyssomlyói központi szeszszőző vezetősége e hó 5-én e tárgyban megkeresést intézett az illetékes zilahi m. kir. pénzügyigazgatósághoz a tévuttra vezetésre alkalmas közleményeknek hivatalos kiadvány útján való rektifikálása irányában. Addig is, míg e megkeresés alapján a hivatalos helyesbítés publikáltatnék, közönségünk érdekében állónak láttuk e közleményünket kiadni s arra az érdekelteknek figyelmét saját érdekükben felhívni.

— Hustalan és zsirtalan napok. A hivatalos lap egyik legközvetlenebbi száma közli a közlemezési miniszter rendeletét a hustalan napokról. Eszerint minden hét keddjén és péntek-

CLUBSPÉCIALITÉ **CIGARETTAPAPIR ÉS HÜVELY**
MODIANO **FELÜLMULHATATLAN**
IGYÁZZUNK A VÉDJEGYRE ?

jén hustalan napok lesznek, amelyen hust, akár nyers, akár feldolgozott állapotban forgalomba hozni nem szabad. Vendéglőkben ilyen ételeket előállítani nem szabad. Mindössze csak a belső zsigerekből és könnyen romló melléktermékekből készült ételek felszolgálását engedi meg a rendelet. Ezenkívül minden hét csütörtöki napján zsirtalan napok lesznek. A rendelet tartalmazza a vonatkozó büntető rendelkezéseket is; ezek szerint a rendelet ellen vétők kihágás vétését követik el és hathónapi elzárásra, vagy kétezer korona pénzbüntetésre ítéltetők.

— **Vadász-sörét** beszerzésére vonatkozó földmívelésügyi miniszteri rendelet alapján Donogány János polgármester hirdetményben értesíti a közönséget, hogy vadászati célokra alkalmas 2-es, 4-es, 6-os, 8-as és 10-es számú sörét ez évben is rendelkezésére áll a közönségnek, — és pedig kilogrammja a vízszintelárusító kis-kereskedő telepén 5 korona 10 fillér árban. Ezen árhoz semmi címen hozzászámításnak helye nincs. Kivételt képez, ha az áru postán lesz elküldve, amikor a csomagolásért különként 20 fillér számítható fel. A sörétárusítással Frankovits Ignác Rt. cég van megbízva.

— **A szálas takarmány makszimális ára.** A hivatalos lapban megjelent kormányrendelet a következőkben állapítja meg a szálas takarmány és szalmafélek árát: anyaszéna és mindenféle mesterséges szálastakarmány métermázánként 30 K, tavaszszalma 18 K, alomszalma 12 K, zsupszalma 20 K, tengeriszár és tengeri fosztás ára 14 korona.

— **A sertéshizlalásról** szóló miniszteri rendelet értelmében minden háztartás a saját házi szükségletének fedezésére egy sertést hizlalhat, ha ezt a városháza kiadóhivatalában 8 nap alatt bejelenti. Aki két, vagy több sertést akar hizlalni, erre 15 nap alatt a polgármesteri hivatalhoz intézendő, írásbeli kérelemmel engedélyt kérni köteles. A hizlalási engedélyek kiadásánál az a rendelet az irányadó, amely szerint egy személy havonta 42 dekagramm zsirt, vagy pedig 48 deka szalonnát fogyaszthat. Azok, akik a hizlaláshoz szükséges terménnyel nem rendelkeznek, ezt a hizlalási bejelentés alkalmával bemondani kötelesek a vagy vásárlási igazolványt fognak később kapni, vagy pedig, ha a szükséges termény a város területén nem lesz beszerezhető, a hiányzó terménymennyiség kiutalása iránt a hatóság a Haditermény-Részvénytársaság útján fog intézkedést tenni. A hizlalásra befogott sertések élősúlya a hizlalás kezdő időpontja a városháza tanács-termében annak idején bejelentendő. A hizlalásra befogott sertések csak legalább két nappal előbb kikérendő hatósági engedély alapján vágathatók le.

— **Csomagküldemények katonáink részére.** A közérlemezési minisztérium — mint azt annak idején hírül adtuk — az Ausztriában állomásozó magyar ezredek légénysége hozzátartozóinak megengedte, hogy havonként 5—6 kg. élelmiszert küldhessenek a kerületi parancsnokság útján a légénység részére. A rendelet értelmében ezek a csomagok az említett parancsnokságnál gyűjtendő össze és az így összegyűlt küldemények továbbítása céljából külön vasuti kocsit fog a pótzászlóaljnak rendelkezésére állani. Dacára a rendelet megjelenésétől eltelt hosszú időnek, ez idáig egyetlen csomag szállítmány sem érkezett a pótzászlóalj állomáshelyére. Egyedüli oka ennek az lehet, hogy a légénység hozzátartozói a rendeletről vagy egyáltalán nem, vagy nem kielégítő módon értesültek. Hogy a mai föltötte nehéz élelmézési viszonyok mellett mily életbevágóan fontos kérdés a légénység élelmézésének megjavítása, az köztudomású. Az idegenben saját magukra utalt magyar ezredek a mai élelmiszer-hiány és megfizethetetlen drágaság mellett képtelenek a légénységnek azt adni, ami a test ellenálló képe-

ségének, a hangulat megfelelő fokán való megtartásának elsőrangú követelményei lesznek; ezek pedig elengedhetetlen fő kellékei voltak és maradnak is a háború fényes eredményeinek. Hogy azonban a kívánt cél elérhető legyen, kell, hogy erről a rendeletről minden családnak tudomása legyen. Az ezred azért felkérte vármegyénk alispánját a rendeletben foglaltak legszélesebbkörű közhirrre tételére. A pótzászlóalj légénysége részére az illető légénységi személy címével és a feladó nevével is ellátott csomagok 5—6 kgr. súlyban minden 1-étől 7-éig küldhetők be, illetve adhatók be a kolozsvári cs. és kir. kerületi parancsnoksághoz. Ezeket a csomagokat egy Prágából leküldött tiszt vezetése mellett, külön vasuti kocsiba szállítják a Prágába címzették részére való kiosztás céljából. A zászlóalj-parancsnokság gondoskodik arról, hogy a küldemények minden hónap 10—12-én már a címzették kezébe juthassanak. Hogy azonban ezek a küldemények esetleges megromlás folytán élvezhetetlenné ne váljanak, a hozzátartozók csak nem könnyen romló élelmiszereket, mint pl. lisztet, kukorica-lisztet, babot, szalonnát küldjenek.

— **Mennyi területet szálltak meg a központi hatalmak a háború kezdete óta?** A központi hatalmak a háború kezdete óta 770,000 négyzetkilométernyi ellenséges területet szálltak meg, vagyis mintegy másfélszeresét az egész német birodalom területének. A területnyereség a legutóbbi háborús esztendőben több mint 280,000 négyzetkilométerrel emelkedett. Ebbe nincsen beleszámítva az orosz határszéli országoknak német fegyveres segítséggel felszabadított területe, amely 841,000 négyzetkilométert tesz ki. Keleten a Tarnopol, a Riga melletti, valamint az őseli hadműveleteknél és az 1918. február-március előrenyomulás alkalmával, amennyiben ez nem az orosz határszéli országokra vonatkozik, több mint 178,000 négyzetkilométer orosz föld jutott a szövetségesek kezébe. Olaszországban a 12-ik isonzoí csata 1917. október és novemberében 2211 négyzetkilométernyi osztrák területet szabadított fel, s azonkívül két virágzó tartományt vett el az ellenségtől, amelyek területe több mint 12,200 négyzetkilométert tesz ki. Az 1918. évi német nyugati offenzívánál körülbelül 6200 négyzetkilométer belga föld került ismét a németek kezére. Az entente államai egyébként a következő veszteségeket szenvedték: Belgium 29,178, Franciaország 25,400, Olaszország 14,550, Oroszország 478,705, Románia 100,000, Szerbia 85,687, Montenegró 14,180, Albánia pedig mintegy 12,000 négyzetkilométernyi területet. E körülbelül 770,000 négyzetkilométert kitevő területnyerességgel szemben az entente csak 2039 kilométert szállott meg.

BUKOTT

tanulók érdekében forduljanak sürgősen a

ZSOLDOS Tanintézethez

Budapest, VII., Dohány-utca 84.

Telefon 32—40.

Ugyanott a leggyorsabb előkészítés magánvizságra, felvételi és érettségi vizságra.

501—1918. sz.

Árverési hirdetmény.

Közhirrre tesszük, hogy Krasznarécse község vadászati joga — a szőlőhegyek, valamint a Liszkay Sándor, özv. Tarr Sándorné, Török Berta férj. Kiss Pálné, Nagy Ilka özv. Antal Gézáné és özv. Anderlik Istvánné ingatlanainak (összesen 662 hold 1594 □ öl) kivételével — 1918. évi augusztus hó 1-től számítandó 10 egymásutáni évre 20 K kikiáltási ár mellett haszonbérbe fog adatni.

Felhívjuk az árverezni szándékozók, hogy Krasznarécse község-házánál 1918. évi augusztus hó 17-én d. e. 10 órakor tartandó árverésen jelenjenek meg.

Árverezni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül a községi bíró kezéhez az árverezés megkezdése előtt bánatpénzül letenni.

A részletes árverési feltételek és a haszonbéri szerződés tervezete előzetesen a varsolci körjegyzőség hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Krasznarécse, 1918. augusztus 2-án.

Dr. Udvarý József,
körjegyző h.

Papp Mihály,
bíró.

Az országban

20.000

árusítónál kapható

A N A P

Egy szám

10

fillér

Minden városban és községben A NAP-ot megérkezése után árusítóink kívánatra házhoz szállítja.

Hirdetések

A „Szilágyosomlyó“ részére jutányos áron vétetnek fel.

STERNBERG

Budapest, VII., Rákóczi-ut 60., saját palota.

BESZÉLŐGÉPEI
a legjobbak!

Tölcséres, kitűnő hangú, legújabb rendszerű K 150.—
Újtalálmányú tölcsérnélküli „Etofon“ beszélőgép becsukható tetővel a legtökéletesebb K 300.—
Rendelésnél a pénz előre beküldendő.

— Barbusse és René Musset — két francia, aki gyűlöli a háborút és aki ki is meri mondani, kimondja megrázó erővel és követelő bátorsággal. De míg Barbusse „Tűz”-e csak az a — lehetne mondani: szemléltető — mód-dal tiltakozik a háboru ellen, hogy minden kom-mentár nélkül az otthoni tömegek elé emeli a lövészárkok rettenetes Golgota-képét, kihaló állatokra, pusztuló és döglő hústömegekre mu-tat a háboru embereire, — addig Musset az el-keseredés vakmerőségével ordítja ki a világba gyűlöletét és kétségbeesését a háborus tébolyba örült emberiség miatt. René Musset hírneves könyve, „Pierre Dumet, le refractaire”, a há-boru legnagyobb, legemberibb problémáját tár-gyalja, melyhez senki se mert eddig nyulni: a szökött katonát. Merész kézzel hárítja el a háborus örület és a háborus érdekek hamis jel-szavait, tisztán lát és tisztán szól a vérvörös ködbe borult agyvelőkhöz. Szociális, humanisz-tikus, bölcs és kézenfekvő okokat hoz fel és velük szembeállítja a düh és vakság vak ér-veit. Főhőse szájába és gondolkozásába adja a a legnehezebb vádak és támadásokat a világ-gyilkosság ellen. Komoly, igazi tragédiát ad a szó klasszikus értelmében, melyben a főhős az egész félrevezetett világrenddel, az elmúlt vé-res történelem emlein felnövekedett és véres indulatu társadalommal került összeütközésbe,

valóságos ó-görög erejű tragédia, Cassandra szenvedésekkel, vergődéssel, küzködéssel teli. Végül a főhős elbukik, letöri a világot végig-szántó öldöklő indulat, amelynek megállításához egy ember kevés és amelynek egetverő dühör-gésében elhal az emberi kétségbeesés jajkiáltása. A könyv mesteri kézzel van megírva s olyan készséggel, ahogy csak az elítelt védekezhetik a vérbírág előtt. A szerző tudniillik pro domo sua beszél, a könyvet valóban katonaszökevény írta. A mű ára 10 korona, megjelent a „Kul-tura” kiadásában és minden könyvkereskedés-ben kapható.

Eladó ház.

Szilágyosomlyón, a Magura-utca 37. házszám alatti belső telek, — jó karban levő egy négyszobás és külön másik három szobás lakóházzal, sertésóllal, kocsiszinnel, istállóval, sziklába vágott nagy borospincé-vel — **szabad kézből eladó.** Bővebb fölvilágosítást nyújt megbízásból

Bölöni Sándor,
ügyvéd.

Szives figyelmébe ajánlom

Törv. védve „ACIDIN” Törv. védve

Vegytiszta ecetpótló

készítményemet, melyből 1 rész 14 rész vízzel hígítva és ételmezési törvényeknek megfelelő, élvezeti célokra kiválóan alkalmas és a leg-jobb ecetet adja. — Készíti: 5-5

Dr. Soltz Aladár, gyógyszerész,
Pozsony, I. Deák Ferenc-utca 11. sz. Szent
Márton gyógyszerár és kémiai laboratórium.

Viszketegséget, sömört, rüht

legbiztosabban elmulasztja a dr. Flesch-féle

„Skaboform”-kenőcs

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pe-esétes dr. Flesch-félét kérjünk. — Próbátégely 3 korona. Nagy tégely 5 korona. Családi adag 12 korona.

Kapható a gyógyszerárakban, vagy direkt a készítőnél rendelhető: Dr. FLESCHE.

„Korona” gyógyszerárakban Győr.

Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

7—

BÖLÖNI SÁNDOR KÖNYVNYOMDÁJA SZILÁGYOSOMLYÓN.

Ajánlja a mai kor kívánalmainak megfelelő betűkészlettel, díszítésekkel és villanyerőre berendezett GYORSSAJTÓVAL ellátott KÖNYVNYOMDÁJÁT mindenféle nyomdai mun-kák gyors, csinos és hibátlan elkészítésére.

A legjutányosabb árban és legrövidebb idő alatt készít:

TUDOMÁNYOS ÉS SZÉPIRODALMI KÖNYVEKET, FOLYÓIRATOKAT, KÖRLEVELE-KET, SZÁMLÁKAT, ÁRJEGYZÉKEKET, FALRAGASZOKAT,

BÁLI ÉS LAKODALMI MEGHÍVÓKAT, ELJEGYZÉSI KÁRTVÁKAT,
LEVÉLPAPIROKRA és BORITÉKOKRA CIMEKET,
NÉVJEGYEKET, stb.

ROCKÁS ÉS SIMA LEVÉLPAPIROK,

boritékok és mindennemű nyomtatványokhoz nagyválasztéku papirraktár.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

UGYANITT MEGRENDELHETŐ A

„SZILÁGYOSOMLYÓ”

HETILAP.